

**Pieņemts spriedums lietā par Kredītiestāžu likuma normām, kas regulē
kredītiestādes pāreju**

Satversmes tiesa ir pasludinājusi spriedumu lietā Nr. 2010-60-01 „Par Kredītiestāžu likuma 59.2 panta, 59.3 panta, 59.4 panta, 117. panta ceturtais daļas 3. punkta, 173. panta ceturtais daļas un 185. panta pirmās prim daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 90., 91., 92. un 105. pantam”.

Satversmes 1. pants noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika, Satversmes 90. pants noteic, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības. Satversmes 91. pants garantē vienlīdzību likuma un tiesas priekšā, savukārt Satversmes 92. pants – tiesības uz taisnīgu tiesu. Saskaņā ar Satversmes 105. pantu ikvienam ir tiesības uz īpašumu.

Apstrīdētās normas ievieš noteikumus, pēc kuriem notiek kredītiestādes pārejas citu personu īpašuma vai lietošanā. Normas citastarp noteic nepieciešamību iegūt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju kredītiestādes pārejai, kā arī to, ka noteiktos gadījumos kredītiestādes pāreju nevar atzīt par spēkā neesošu. Pieteikumu iesniegušie 9. Saeimas deputāti norāda, ka vienīgais normu pieņemšanas mērķis esot dot iespēju kredītiestādei izvairīties no daļas savu saistību izpildes.

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētās normas atbilst Satversmes 1., 90., 92. un 105. pantam:

- attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja viedokli, ka normas pārkāpj tiesiskās paļāvības principu, tiesa konstatēja, ka pārejas periods normu ieviešanai nebija noteikts. Taču to pieņemšanas brīdī nenotika neviena kredītiestādes uzņēmuma pāreja, līdz ar to likumdevējam nebija nepieciešamības noteikt pārejas periodu, lai personas varētu pielāgoties jaunajai kārtībai. Tādējādi šādos gadījumos svarīgāka kļūst sabiedrībai nozīmīgu interešu aizsardzība un likumdevēja rīcības brīvības robežu ievērošana.
- Attiecībā uz Satversmes 90. panta iespējamo pārkāpumu tiesa norādīja, ka šis pants paredz personas tiesības tikt informētai par tās tiesībām un pienākumiem un valsts

pienākumu sniegt šo informāciju. Apstrīdētās normas izsludinātas likumā noteiktajā kārtībā un ir publiski pieejamas. Savukārt kreditora tiesības saņemt informāciju par civiltiesisku darījumu neietilpst Satversmes 90. panta tvērumā.

- Savukārt uz pieteikuma iesniedzēja pausto par apstrīdēto normu neskaidrību, tiesa norādīja, ka norma ir atzīstama par neskaidru tad, ja ar iztulkošanas paņēmieni palīdzību nav iespējams noskaidrot tās patieso jēgu. Apstrīdēto normu saturs ar iztulkošanas metožu palīdzību ir skaidri saprotams.
- Attiecībā uz apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 92. pantam tiesa atzina, ka ierobežojuma (kredītiestādes pāreju nevar atzīt par spēkā neesošu) mērķis ir krīzes situācijā esošas kredītiestādes pārejas galīgums, kas aizsargā citu personu tiesības un sabiedrības labklājību. Apstrīdētās normas nodrošina to, ka finansiālajās grūtībās nonākusī kredītiestāde pāriet citai, funkcionējošai kredītiestādei, kas spēs nodrošināt grūtībās nonākušās kredītiestādes maksātspēju, un nepieļauj tās atgriešanos iepriekšējā finansiālajā situācijā.
- Vienlaikus tiesa norādīja, ka apstrīdētās normas neliedz personām prettiesiska aizskāruma gadījumā vērsties tiesā un neierobežo personas tiesības uz kompensāciju un zaudējuma piedziņu pierādīta prettiesiskuma gadījumā.
- Vērtējot normu atbilstību Satversmes 105. pantam, tiesa secināja, ka normas neparedz īpašuma atņemšanu bez atlīdzības vai jebkādu garantētu ienākumu atrašanu kādai no pieteikumā minētajām subjektu kategorijām. Tāpat apstrīdētās normas neparedz, ka kāds no darījuma dalībniekiem – uzņēmuma nodevējs vai ieguvējs – būtu ar likumu pilnvarots nepildīt kādas no paša uzņemtajām saistībām. Līdz ar to normas neierobežo tiesības uz īpašumu.

Tiesa izbeidza tiesvedību attiecībā uz apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 91. pantam, jo iespējamā personu nevienlīdzība varētu rasties normu piemērošanas rezultātā. Satversmes tiesas kompetence ļauj izvērtēt tikai tiesību normu, nevis to piemērotāju rīcības atbilstību Satversmei. Tādējādi prasījums šajā daļā nav piekritīgs Satversmes tiesai.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams, tas ir stājies spēkā. Spriedums tiks publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”, tā teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274